

Nr 10 A.

Godkänd av första kammaren den 19 maj 1928.

Godkänd av andra kammaren den 19 maj 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1928—1929 under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet, jämte i dessa ämnen väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 10.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 4 januari 1928 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1928—1929 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till handelsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över handelsärenden nämnda dag) att till upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet, utöver det ordinarie anslaget, för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra förslagsanslag av 15,900 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *upprätthållande av handelsdepartementets verksamhet*, utöver det ordinarie anslaget, för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra förslagsanslag av 15,900 kronor.

Centrala verk med underlydande stater.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att *dels* från och med den 1 juli 1928 bestämma antalet ordinarie befattningshavare hos kommerskollegium på följande sätt:

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 14 saml. Nr 10 A.

Befattning	Lönegrad
1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet	—
6 byråchefer	B 30
1 byrådirektör och överinspektör	B 29
1 navigationsskoleinspektör	B 29
1 skeppsmättningsöverkontrollör och överinspektör	B 29
1 byrådirektör	B 28
3 förste aktuarier	B 24
4 förste byråingenjörer	B 24
1 förste byråinspektör	B 24
1 kamrerare	B 24
1 redaktör	B 24
4 sekreterare	B 24
1 sjötekniskt biträde	B 24
1 teknisk konsulent	B 24
3 aktuarier	B 21
1 byråinspektör	B 21
5 notarier	B 21
1 registrator	B 21
5 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
7 kanslibiträden	B 7
5 expeditionsvakter	B 5
18 kontorsbiträden	B 4
82 skrivbiträden	B 2

dels fastställa följande stat för kommerskollegium, att tillämpas från och med den 1 juli 1928:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 451,040
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 12,300
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. ..	» 98,000

Förslagsanslag kronor 561,340;

dels besluta följande särskilda bestämmelse att lända till efterrättelse beträffande vissa å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå anställda befattningshavare:

Byråchefen, sekreteraren, förste byråinspektören och byråinspektören å kommerskollegii fartygsinspektionsbyrå skola vara underkastade de bestämmelser, som i särskild ordning äro eller varda meddelade, rörande förbud att, utan Kungl. Maj:ts medgivande, för egen eller annans räkning driva eller hava del i eller anställning vid företag, som omfattar rederi-, skeppsbyggeri- eller sjöförsäkringsverksamhet, eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning eller vara anställda å fartyg,

dels medgiva, att därest nuvarande befattningshavare å kommerskollegii

fartygsinspektionsbyrå den 1 juli 1928 tillträder ordinarie befattning å kommerskollegii stat, som svarar mot den av honom före sagda dag innehavda tjänsten, i fråga om hans placering i löneklass avlöningsreglementet må å honom tillämpas, som om det varit gällande under hela hans tjänstetid vid fartygsinspektionsbyrån och han varit ordinarie innehavare av sistnämnda tjänst;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium, nu 511,040 kronor, med 50,300 kronor till 561,340 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehäft

dels två likalydande motioner (I:183 och II:319), i vilka hemställts, att riksdagen måtte, med avslag å Eders Kungl. Maj:ts förslag under tionde huvudtiteln, punkt 2, att uppföra befattningshavarna inom fartygsinspektionen på ordinarie stat inom kommerskollegium, besluta att bevilja anslag för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1928—1929 på extra stat med samma belopp som för innevarande budgetår; samt att hos Eders Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning av frågan om överflyttande från kommerskollegium till socialstyrelsen av de sjöfartskontrollen rörande frågor, som enbart eller i övervägande grad röra arbetarskyddet, samt att för riksdagen snarast framlägga förslag till sådan överflyttning i den omfattning, som genom utredningen kan ådagaläggas vara ändamålsenlig;

dels ock en motion II:171, däri hemställts, att äskandet under tionde huvudtiteln om uppförande å ordinarie stat av organen för kontroll å fartygs sjövärdighet måtte avslås.

Då man har att taga ståndpunkt beträffande anslagen å riksstaten för budgetåret 1928—1929 till kommerskollegii verksamhet, uppställer sig såsom första fråga, huruvida och i vilken omfattning de statliga organen för förhandskontroll å fartygs sjövärdighet, således även kollegii fartygsinspektionsbyrå, nu böra överföras å ordinarie stat.

Såsom departementschefen framhållit, hava de skäl, som föranlett att med en dylik överflyttning hittills fått anstå, i huvudsak varit, att man velat avvakta resultaten dels av det ingripande revisionsarbete, för vilket själva grunden för fartygsinspektionens verksamhet, sjöfartssäkerhetslagstiftningen, sedan ett antal år varit föremål, dels ock av utredningen rörande möjligheterna att nedbringa antalet befattningshavare inom fartygsinspektionen. Härtill kommer ytterligare det framställda förslaget om överflyttande från kommerskollegium till socialstyrelsen av de sjöfartskontrollen rörande frågor, som enbart eller i övervägande grad röra arbetarskyddet.

Departementschefen har vid övervägande av på förenämnda fråga inverkan omständigheter kommit till den uppfattningen, att hinder numera icke borde möta för ett överflyttande av fartygsinspektionsorganen å ordinarie stat.

Till denna departementschefens mening kan riksdagen icke ansluta sig. Riksdagen vill erinra därom, att, då 1926 års riksdag behandlade frågan om bestämmande av ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium, riksdagen även förehade en inom riksdagen väckt motion, II:144, i vilken hemställts, att riksdagen måtte hos Eders Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning av frågan om överflyttande från kommerskollegium till socialstyrelsen av de sjöfartskontrollen rörande frågor, som enbart eller i övervägande grad rörde arbetarskyddet, samt att för riksdagen snarast måtte framläggas förslag till sådan överflyttning i den omfattning, som genom utredningen kunna ådagaläggas vara ändamålsenlig. I anledning härav framhöll riksdagen i sin skrivelse nr 234, att frågan om omorganisation av kommerskollegium vore föremål för utredning och att förslag härom inom en nära framtid syntes komma att föreläggas riksdagen, och förutsatte riksdagen beträffande det i motionen väckta förslaget, att sagda spörsmål upptoges till prövning vid nämnda utredning. Riksdagen erinrade ock i detta sammanhang, att även frågan om omorganisation av socialstyrelsen snart nog skulle bliva föremål för utredning. Enligt vad riksdagen inhämtat, har utredningen av frågan om kommerskollegii organisation numera upptagits av 1926 års besparingssakkunniga, och torde inom kort de sakkunnigas arbete utsträckas även till socialstyrelsen. Då utredningen angående kommerskollegii organisation sålunda ännu icke är slutförd, har riksdagen enbart av denna anledning funnit sig böra avslå Eders Kungl. Maj:ts förslag om fartygsinspektionsbyråns uppförande å ordinarie stat. Riksdagen förutsätter, att de synpunkter, som motionsvis framförts, tagas i beaktande av 1926 års besparingssakkunniga, och förväntar, att förslaget rörande omorganisation av de statliga organen för förhandskontroll å fartygs sjövärdighet må utarbetas på sådant sätt, att organisationen må i fortsättningen bliva, så långt möjligt är, i skilda hänseenden lämplig och effektiv. Nödig hänsyn torde, bland annat, tagas till frågan om en viss inskränkning i inspektionen å klassade fartyg. Riksdagen vill ock uttala sin förväntan, att förslag i ämnet må — även om utredningen skulle tarva tillkallande av särskilda sakkunniga — kunna snarast föreläggas riksdagen.

På grund av denna riksdagens ståndpunkt har riksdagen upptagit ordinarie förslagsanslaget till kommerskollegium med oförändrat belopp, 511,040 kronor, samt extra anslaget till kommerskollegii verksamhet till enahanda belopp som för innevarande budgetår, 56,100 kronor.

Under förevarande punkt får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen med avslag å Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och i anledning av ovanberörda motioner, I:183, II:319 och II:171, i riksstaten för budgetåret 1928—1929 upptagit ordinarie förslagsanslaget till *kommerskollegium* med oförändrat belopp, 511,040 kronor.

3:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till upprätthållande av kommerskollegii verksamhet, utöver det ordinarie förslagsanslaget, för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 11,784 kronor.

Under åberopande av vad riksdagen under nästföregående punkt anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till förberörda motioner I:183 och II:319, i vad desamma avse nu förevarande anslag, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *upprätthållande av kommerskollegii verksamhet*, utöver det ordinarie förslagsanslaget, för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 56,100 kronor.

4:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *arvode åt en assistent vid sprängämnesinspektionen* för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 6,048 kronor.

5:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 6) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *arvodet åt två assistenter vid statens elektriska inspektion* för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 12,096 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att *dels* förklara, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 juli 1928 äga tillämpning å befattningshavare inom fartygsinspektionen;

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare inom fartygsinspektionen på följande sätt:

Befattning	Lönegrad.
6 förste fartygsinspektörer	B 27
3 andre »	B 20
15 »	B 18
6 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänna följande stat för fartygsinspektionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1928:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 185,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 2,000
	<hr/>
	Summa kronor 187,700;

dels besluta följande särskilda bestämmelser att lända till efterrättelse beträffande nedannämnda befattningshavare vid fartygsinspektionen:

Fartygsinspektör skall vara underkastad de bestämmelser, som i särskild ordning äro eller varda meddelade, rörande förbud att, utan Eders Kungl. Maj:ts medgivande, för egen eller annans räkning driva eller hava del i eller anställning vid företag, som omfattar rederi-, skeppsbyggeri- eller

sjöförsäkringsverksamhet, eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning eller vara anställd å fartyg;

i stället för vad i 21 § i avlöningsreglementet sägs om semester skall beträffande andre fartygsinspektör gälla, att sådan tjänsteman må, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång och utan kostnad för statsverket, kunna medgivas tjänstfrihet under högst 35 dagar inom ett och samma kalenderår;

dels medgiva, att befattningshavare vid fartygsinspektionen icke må genom tillämpning av de nya avlöningsbestämmelserna vid den nya löne-
staten lida minskning i den sammanlagda löneinkomst, dyrtidstillägg däri
ej inberäknat, han enligt dittills gällande bestämmelser ägt omedelbart
före övergången uppbära i den befattning, han då innehade, ävensom att
gottgörelse för genom övergången minskad löneinkomst skall utgå i form
av personlig lönefyllnad, att av befattningshavaren tillgodonjutas i den
mån han icke genom avlöningsförhöjning, vare sig i samma tjänst eller
efter förflyttning till annan befattning, erhåller en löneinkomst, som upp-
går till den han enligt de närmast före övergången gällande avlönings-
bestämmelserna skulle hava innehaft omedelbart efter övergången;

dels ock i riksstaten under rubrik »Fartygsinspektionen» uppföra ett
ordinarie förslagsanslag av 187,700 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts
förslag

dels förklarar, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid stats-
departement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen,
skall från och med den 1 juli 1928 äga tillämpning å befattningshavare
inom fartygsinspektionen;

dels bestämt antalet ordinarie befattningshavare inom fartygsinspektionen
på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
6 förste fartygsinspektörer	B 27
3 andre »	B 20
15 »	B 18
6 kontorsbiträden	B 4;

dels godkänt följande stat för fartygsinspektionen, att tillämpas från och
med den 1 juli 1928:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 185,700
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 2,000

Summa kronor 187,700;

dels beslutat följande särskilda bestämmelser att lända till efterrättelse
beträffande nedannämnda befattningshavare vid fartygsinspektionen:

Fartygsinspektör skall vara underkastad de bestämmelser, som i särskild
ordning äro eller varda meddelade, rörande förbud att, utan Eders Kungl.
Maj:ts medgivande, för egen eller annans räkning driva eller hava del i

eller anställning vid företag, som omfattar rederi-, skeppsbyggeri- eller sjöförsäkringsverksamhet, eller för sådant företag åtaga sig uppdrag mot ersättning eller vara anställd å fartyg;

i stället för vad i 21 § i avlöningsreglementet sägs om semester skall beträffande andre fartygsinspektör gälla, att sådan tjänsteman må, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång och utan kostnad för statsverket, kunna medgivas tjänstfrihet under högst 35 dagar inom ett och samma kalenderår;

dels medgivit, att befattningshavare vid fartygsinspektionen icke må genom tillämpning av de nya avlöningsbestämmelserna vid den nya lönestaten lida minskning i den sammanlagda löneinkomst, dyrtidstillägg däri ej inberäknat, han enligt dittills gällande bestämmelser ägt omedelbart före övergången uppbära i den befattning, han då innehade, ävensom att gottgörelse för genom övergången minskad löneinkomst skall utgå i form av personlig lönefyllnad, att av befattningshavaren tillgodonjutas i den mån han icke genom avlöningsförhöjning, vare sig i samma tjänst eller efter förflyttning till annan befattning, erhåller en löneinkomst, som uppgår till den han enligt de närmast före övergången gällande avlöningsbestämmelserna skulle hava innehaft omedelbart efter övergången;

dels ock i riksstaten under rubrik »Fartygsinspektionen» uppfört ett ordinarie förslagsanslag av 187,700 kronor.

7:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 8) har riksdagen till *uppehållande av fartygsinspektionens verksamhet*, utöver det ordinarie förslagsanslaget, för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 95,678 kronor.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att *dels* från och med den 1 juli 1928 bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.	
3 lotskaptener	13
3 »	12
7 lotslöjtnanter	11
6 expeditionsbiträden	6
3 kontorsbiträden	2
Lotspersonal.	
18 överlotsar	10
19 lotsförmän å 1:a klass lotsplats	9
27 » » 2:a » »	7
327 lotsar » 1:a » »	6

Befattning	Lönegrad
84 lotsar å 2:a klass lotsplats.....	5
40 lotsförmän » 3:e » »	5
45 lotsar » 3:e » »	4

Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.

12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	10
1 distriktsfyrmästare	10
26 fyrmästare å 1:a klass fyr	10
1 » » gasstation	10
6 » » 2:a klass fyrskepp	8
35 » » 2:a » fyr	8
2 » » 3:e » fyrskepp	6
20 » » 3:e » fyr	6
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp	5
27 » » 1:a » fyr	5
1 » » gasstation	5
8 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp	4
47 » » 2:a » 3:e » fyr	4
98 fyrbiträden å fyrskepp, fyr och gasstation	3

Personal å lotsverkets ångfartyg.

1 befälhavare	11
7 maskinister	8;

dels godkänna i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1928 förordat förslag till avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas från och med den 1 juli 1928;

dels ock, vid bifall till vad sålunda föreslagits, höja det ordinarie förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen, nu 5,969,495 kronor, med 108,065 kronor till 6,077,560 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt i skilda hänseenden framlagda förslag, får alltså anmäla, att riksdagen

dels från och med den 1 juli 1928 bestämt antalet ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
------------	----------

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.

3 lotskaptener	13
3 »	12
7 lotslöjtnanter	11
6 expeditionsbiträden	6
3 kontorsbiträden	2

Lotspersonal.

18 överlotsar	10
19 lotsförmän å 1:a klass lotsplats	9
27 » » 2:a » »	7
327 lotsar » 1:a » »	6
84 » å 2:a » »	5
40 lotsförmän » 3:e » »	5
45 lotsar » 3:e » »	4

Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.

12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	10
1 distriktsfyrmästare	10
26 fyrmästare å 1:a klass fyr	10
1 » » gasstation	10
6 » » 2:a klass fyrskepp	8
35 » » 2:a » fyr	8
2 » » 3:e » fyrskepp	6
20 » » 3:e » fyr	6
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp	5
27 » » 1:a » fyr	5
1 » » gasstation	5
8 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp	4
47 » » 2:a » 3:e » fyr	4
98 fyrbiträden å fyrskepp, fyr och gasstation	3

Personal å lotsverkets ångfartyg.

1 befälhavare	11
7 maskinister	8;

dels godkänt av chefen för handelsdepartementet i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1928 förordat förslag till avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas från och med den 1 juli 1928;

dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till *lots- och fyrrinrättningen*, nu 5,969,495 kronor, med 108,065 kronor till 6,077,560 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11) att till säkerhetsanstalter för sjöfarten å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra reservationsanslag av 444,900 kronor.

Vid granskning av förevarande förslag om medels anvisande till säkerhetsanstalter för sjöfarten har riksdagen i likhet med departementschefen kommit till den uppfattningen, att de åtgärder, för vilka anslag äskas, icke utan olägenheter kunna uppskjutas. På grund härav och då de föreslagna beloppen icke givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen till *säkerhetsanstalter för sjöfarten* å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra reservationsanslag av 444,900 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att uppföra ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av patent- och registreringsverkets verksamhet med oförändrat belopp, 935,700 kronor, att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har riksdagen alltså å riksstaten för budgetåret 1928—1929 uppfört ordinarie reservationsanslaget till uppehållande av *patent- och registreringsverkets verksamhet* med oförändrat belopp, 935,700 kronor, att direkt utgå av patent- och varumärkes- samt registreringsavgifters medel.

11:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 14) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum,

dels till bestridande av *kostnaderna för den överståthållarämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med registreringar och anmälningar till förenings- med flera register* för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra förslagsanslag av 4,000 kronor,

dels ock medgivit, att de till nämnda myndigheter inflytande avgifter för sådana registreringar och anmälningar må tillföras detta anslag såsom särskilda uppbördsmedel.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, för budgetåret 1928—1929 beräkna det ordinarie förslagsanslaget till statens provningsanstalt till 298,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 9 mars 1928 dagtecknad proposition, nr 197, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden sagda dag, föreslagit riksdagen att

dels besluta, att antalet ordinarie befattningar hos statens provningsanstalt skall från och med den 1 juli 1928 vara bestämt på följande sätt:

	Lönegrad
1 överdirektör	A 2
5 avdelningschefer	B 29
4 förste avdelningsingenjörer	B 24
1 kassör och räkenskapsförare	B 20
1 förste verkmästare	B 15
1 verkmästare	B 12
2 förste laboratoriebiträden	B 11
2 kansliskrivare	B 11
1 instrumentmakare	B 10
1 kanslibitråde	B 7
4 laboratoriebiträden	B 7
1 expeditivsvakt	B 5.

Anm. Kanslibiträdesbefattningen utbytes vid inträffande ledighet mot en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden B 4;

dels besluta, att å övergångsstat för anstalten skola från och med den 1 juli 1928 vara upptagna följande befattningar:

	Lönegrad
4 avdelningsingenjörer	B 21;

dels godkänna det av chefen för handelsdepartementet förordade förslaget till ordinarie stat för statens provningsanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1928;

dels ock höja det ordinarie förslagsanslaget till statens provningsanstalt, nu 298,000 kronor, med 12,300 kronor till 310,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande, på 1926 års besparingssakkunnigas betänkande i ämnet grundade förslag om utbyte av viss ordinarie personal hos statens provningsanstalt mot arbetskrafter med mera tillfällig anställning samt om nedflyttning i löneställning av vissa befattningar hos anstalten har riksdagen funnit vara av beskaffenhet att böra av riksdagen godkännas.

De framlagda förslagen till avlönings-, övergångs- och omkostnadsstater hava endast i ett hänseende föranlett till erinran från riksdagens sida. Detta gäller upptagandet å avlöningsstaten av en särskild post för vikariatsersättningar. I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning beslöt 1926 års riksdag, att, vad statsdepartementen anginge, vikariatsersättningsanslagen skulle upphöra samt att vikariatskostnaderna för uppehållande av ordinarie befattningar skulle bestridas från anslagsmedlen för avlöningar till ordinarie befattningshavare. Denna princip har ock följts i samband med de ändringar i de centrala ämbetsverkens stater, vilka föranletts av besparingsarbetets utsträckande till dessa verk, och synes något undantag i detta hänseende icke böra göras i fråga om statens provningsanstalt. Riksdagen har efter erhållen upplysning om hit-tillsvarande belastning å posten för vikariatsersättningar alltså inräknat denna post i anslagsposten för avlöningar till ordinarie befattningshavare och upptagit densamma till 162,900 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels beslutat, att antalet ordinarie befattningar hos statens provningsanstalt skall från och med den 1 juli 1928 vara bestämt på följande sätt:

	Lönegrad
1 överdirektör	A 2
5 avdelningschefer	B 29
4 förste avdelningsingenjörer	B 24
1 kassör och räkenskapsförare	B 20
1 förste verkmästare	B 15
1 verkmästare	B 12
2 förste laboratoriebiträden	B 11
2 kansliskrivare	B 11

	Lönegrad
1 instrumentmakare	B 10
1 kanslibitråde	B 7
4 laboratoriebiträden	B 7
1 expeditionsvakt	B 5.

Anm. Kanslibitrådesbefattningen utbytes vid inträffande ledighet mot en kontorsbitrådesbefattning i lönegraden B 4;

dels beslutat, att å övergångsstat för anstalten skola från och med den 1 juli 1928 vara upptagna följande befattningar:

	Lönegrad
4 avdelningsingenjörer	B 21;

dels godkänt följande ordinarie stat för statens provningsanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1928:

Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	kronor 162,900
Avlöningar till icke-ordinarie befattnings- havare m. m.	» 35,000
Inspektörens arvode	» 1,000
	kronor 198,900.

Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	» 28,900.
---	-----------

Omkostnadsstat.

Till gas och elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>	kronor 9,000
Till värme, <i>förslagsanslag</i>	» 5,000
Till inventarier och inventariers underhåll	» 4,000
Till bibliotek	» 2,500
Till glasvaror, <i>förslagsanslag</i>	» 4,000
Till tillfälliga biträden, tjänsteresor, m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 25,000
Till laboratorieutensilier, kemikalier, mate- rialier, förbrukningsartiklar, provningsan- ordningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 17,000
Till expenser, <i>förslagsanslag</i>	» 13,000
Till försäkring av byggnader och utrustning, underhåll av tomten m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
	kronor 82,500

Förslagsanslag kronor 310,300;

dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till *statens provningsanstalt*, nu 298,000 kronor, med 12,300 kronor till 310,300 kronor.

Handel och sjöfart.

13:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, under förutsättning att verksamheten vid *handelshögskolan i Stockholm* fortsättes efter i huvudsak den nu följda plan, såsom bidrag till underhållande av samma skola under läsåret 1928—1929 å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 40,000 kronor,

att till handelshögskoleföreningens i Stockholm styrelse utbetalas med hälften under senare halvåret 1928 och återstående hälften under förra halvåret 1929 under villkor, att minst tolv friplatser för studerande vid högskolan komma att finnas inrättade under hela läsåret 1928—1929.

14:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 19) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *exportstipendier*, att användas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 26 september 1921, nr 636, å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

15:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20) har riksdagen i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, såsom understöd under år 1928 till *auktoriserade handelskamrar i riket*, att utgå med ett belopp av 2,000 kronor till envar handelskammare under av chefen för handelsdepartementet i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1928 förordade villkor, å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 24,000 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att såsom understöd för år 1928, på sätt av departementschefen förordats, till svenska handelskamrar i utlandet å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 55,000 kronor.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att den verksamhet, som utövas av de svenska handelskamrarna i utlandet för beredande av marknad för våra exportprodukter samt utvecklande i övrigt av våra handelsförbindelser, är av den betydelse för vårt lands näringsliv, att åt kamrarna allt fortfarande bör beredas ekonomiskt stöd från statens sida. Riksdagen har alltså funnit sig böra bevilja anslag för ändamålet även för nästkommande budgetår.

Vad beträffar storleken av de bidrag, som sålunda böra anvisas att utgå till handelskamrarna, har riksdagen, som visserligen icke vill förneka, att vissa skäl tala för en förhöjning av anslaget, dock med hänsyn till den sistlidet år vidtagna höjningen av detsamma funnit sig icke böra be-

stämman anslaget till högre belopp än som för innevarande budgetår beviljats.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, såsom understöd för år 1928, på sätt i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1928 förordats, till *svenska handelskamrar i utlandet* å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 55,000 kronor.

17:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 22) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, under villkor att *Sveriges allmänna exportförening* under år 1928 bedriver sin verksamhet i huvudsakligen den form och i minst den omfattning, som i företedd förslagsstat för samma år angivits, samt att i granskningen av föreningens verksamhet och räkenskaper deltagar en av Eders Kungl. Maj:t förordnad revisor, såsom bidrag till föreningens verksamhet under sistnämnda år å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 20,000 kronor.

18:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag (punkt 23) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till täckande av den å Sverige belöpande delen av kostnaderna under år 1929 för en *internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik* å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra förslagsanslag av 800 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att å riksstaten för budgetåret 1928—1929 till ersättning åt sjömanshusen anvisa ett extra anslag av 162,000 kronor för beredande under år 1928 åt sjömanshusen av skäligen ersättning för dem åliggande bestyr med värnpliktigas inskrivning och redovisning samt för andra dem åvilande uppgifter för statsverkets räkning.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, föreligger sedan ett antal år tillbaka ett inom kommerskollegium av särskilt tillkallade sakkunniga utarbetat förslag till omorganisation av sjömanshusen, vilket förslag dock ännu icke undergått slutlig bearbetning inom kollegium.

Enligt vad den i ärendet lämnade redogörelsen utvisar, har emellertid kommerskollegium nu ifrågasatt en provisorisk organisationsändring av sjömanshusen och i sådant hänseende föreslagit indragning från och med den 1 januari 1929 av 13 sjömanshus samt ny indelning av riket i sjömanshusdistrikt och ny indelning av sjömanshusen å de olika sjörullföringsområdena ävensom hemställt om vidtagande av vissa i sammanhang med berörda förslags genomförande påkallade åtgärder, såsom ändringar i gällande sjömanshusförordning, meddelande av föreskrift rörande förvaltning av och fördelning mellan de kvarblivande sjömanshusen av de indragna sjömanshusens tillgångar samt utverkande hos riksdagen av årligt

understöd å allmänna indragningsstaten å en befattningshavare vid ett av de till indragning ifrågasatta sjömanshusen m. m. Departementschefen har ock uttalat sig för att vissa förenklingar och förbättringar i sjömanshusens organisation och vad därmed sammanhänger vidtagas.

Med anledning härav får riksdagen såsom sin mening framhålla, att, oaktat det är önskvärt, att dylika förenklingar så snart ske kan genomföras, det icke synes riksdagen lämpligt att, innan slutlig ståndpunkt kunnat tagas till omorganisationsfrågan i hela dess vidd, nu vidtaga indragning av vissa sjömanshus och i samband därmed verkställa ny sjömanshusdistriktsindelning och ny indelning av sjömanshusen å de olika sjörullföringsområdena. Riksdagen kan sålunda icke dela kommerskollegii av departementschefen förordade förslag härutinnan.

Vad angår storleken av statsbidraget för det ändamål, varom fråga är, har riksdagen ansett sig böra upptaga detsamma även för budgetåret 1928—1929 med samma belopp, som under de senare åren beviljats, eller 162,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, å riksstaten för budgetåret 1928—1929 till *ersättning åt sjömanshusen* anvisat ett extra anslag av 162,000 kronor för beredande under år 1928 åt sjömanshusen av skälig ersättning för dem åliggande bestyr med värnpliktigas inskrivning och redovisning samt för andra dem åvilande uppgifter för statsverkets räkning.

20:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 25) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *läkarundersökning av sjöfolk* i enlighet med i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1928 angivna grunder för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor.

21:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för budgetåret 1928—1929 anvisat till arvode med 2,000 kronor åt envar av *två dispaschörsassistenter*, anställda den ene i Stockholm och den andre i Göteborg, ett extra anslag av 4,000 kronor.

22:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till täckande av den å Sverige för år 1928 belöpande delen av kostnaderna för uppehållande av *internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra förslagsanslag av 9,500 kronor.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till be-

stridande av drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg för budgetåret 1928—1929 beräkna ett extra förslagsanslag av 300,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 16 mars 1928 dagtecknad proposition, nr 198, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att — med uteslutande av den i förslaget till riksstat för budgetåret 1928—1929 under rubriken Uppbörd i statens verksamhet uppförda inkomsttiteln: »Avgifter för isbrytarhjälp» å 160,000 kronor — till bestridande av drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg under sagda budgetår anvisa ett extra förslagsanslag av 300,000 kronor.

I likhet med departemenschefen har riksdagen ansett de nu uppgjorda beräkningarna till drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg uppgå till sådant belopp, att detsammias storlek är ägnat att ingiva betänkligheter. En nedsättning i utgifterna synes för den skull, så långt möjligt är, böra eftersträvas. Med hänsyn till de omständigheter, som anförts till stöd för upptagande av anslaget till det nu äskade beloppet, har riksdagen emellertid ansett sig icke kunna motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till bestridande av *drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg* under budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra förslagsanslag av 300,000 kronor.

Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag angående uteslutande av den i förslaget till riksstat för budgetåret 1928—1929 under rubriken Uppbörd i statens verksamhet uppförda inkomsttiteln: »Avgifter för isbrytarhjälp» å 160,000 kronor kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29) att höja det ordinarie reservationsanslaget till reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshanteringen hör, nu 3,000 kronor, med 1,000 kronor till 4,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså höjt det ordinarie reservationsanslaget till *reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshanteringen hör*, nu 3,000 kronor, med 1,000 kronor till 4,000 kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att i riksstaten för budgetåret 1928—1929 upptaga

dels det i den ordinarie anslagstiteln »Befrämjande i allmänhet av slöjderna» ingående anslaget till manufakturernas befrämjande med 4,000 kronor,

dels ock de i samma anslagstitel ingående reservationsanslagen med följande belopp, nämligen

reservationsanslaget till reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena med 15,000 kronor,

reservationsanslaget till reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri med 5,400 kronor,

reservationsanslaget till reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industri och hantverk med 7,100 kronor

och reservationsanslaget till reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshantering, med 7,500 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran, och riksdagen har alltså i riksstaten för budgetåret 1928—1929 upptagit

dels det i den ordinarie anslagstiteln »Befrämjande i allmänhet av slöjderna» ingående anslaget till *manufakturernas befrämjande* med 4,000 kronor;

dels ock de i samma anslagstitel ingående reservationsanslagen med följande belopp, nämligen

reservationsanslaget till *reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena* med 15,000 kronor,

reservationsanslaget till *reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri* med 5,400 kronor,

reservationsanslaget till *reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industri och hantverk* med 7,100 kronor

och reservationsanslaget till *reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshantering*, med 7,500 kronor.

26:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 31) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, åt *föreningen för svensk hemslöjd* såsom bidrag till uppehållande av dess verksamhet för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 8,000 kronor.

27:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, åt *svenska slöjdföreningen* såsom bidrag för uppehållande av dess verksamhet under år 1928 å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 10,000 kronor.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33) att till arvoden åt torvingenjörer m. m., i enlighet med vad av chefen för handelsdepartementet förordats, för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 30,700 kronor.

Då riksdagen ansett sig böra godkänna, vad departementschefen under förevarande punkt anfört och föreslagit, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till *arvoden åt torvingenjörer m. m.*, i enlighet med vad av chefen för handelsdepartementet i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1928 förordats, för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 30,700 kronor.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att under de av chefen för handelsdepartementet tillstyrkta villkor såsom bidrag till Sveriges hantverksorganisations verksamhet under år 1928 å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 2,500 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta likalydande motioner (I:102 och II:93), vari hemställts,

dels att riksdagen utöver, vad som av Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln äskats, måtte såsom bidrag till Sveriges hantverksorganisations allmänna verksamhet under år 1928 å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 1,500 kronor, således tillhoppa 4,000 kronor,

dels ock att riksdagen måtte såsom bidrag till Sveriges hantverksorganisations verksamhet genom hantverksinstitutet under år 1928 å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 7,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till berörda motioner, I:102 och II:93,

dels under de av chefen för handelsdepartementet i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 4 januari 1928 tillstyrkta villkor såsom *bidrag till Sveriges hantverksorganisations allmänna verksamhet* under år 1928 å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 4,000 kronor,

dels ock såsom *bidrag till Sveriges hantverksorganisations verksamhet genom hantverksinstitutet* under år 1928 å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 7,000 kronor.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att

dels medgiva, att Eders Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att enligt de av Eders Kungl. Maj:t senast föreskrivna grunder bevilja statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av högst 75 lärlingar med utbildningstid från tidpunkt under budgetåret 1928—1929,

dels ock till befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 17,875 kronor.

I sammanhang med förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta likalydande motioner (I:101 och II:94), vari hemställts,

dels att riksdagen måtte medgiva, att Eders Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att enligt de av Eders Kungl. Maj:t senast föreskrivna grunder bevilja statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av utöver,

vad som av Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln äskats, ytterligare högst 25 lärlingar, således tillhopa högst 100 lärlingar med utbildningstid från tidpunkt under budgetåret 1928—1929.

dels ock att riksdagen till befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare för budgetåret 1928—1929 måtte utöver, vad som av Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln äskats, anvisa ytterligare ett extra anslag av 1,000 kronor, således tillhopa 18,875 kronor.

Vid prövning av förevarande förslag har riksdagen funnit sig böra bifalla vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit med undantag därav att, då enligt riksdagens förmenande det nu anvisade beloppet å 1,000 kronor för understöd åt hantverksföreningar för utdelning av lärlingspremier för nästkommande budgetår är väl snävt tillmätt, riksdagen, i likhet med kommerskollegium och motionärerna, ansett en höjning av sagda belopp väl motiverad. Riksdagen har för den skull höjt beloppet, på sätt ifrågasatts, till 2,000 kronor. Riksdagen förutsätter emellertid härvid, att premier även må kunna utdelas till i vederbörande yrke utlärd lärlingar, vars mästare icke erhållit statsunderstöd för deras utbildning. På grund härav bör det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget sålunda höjas från 17,875 kronor till 18,875 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och ovanberörda motioner, I: 101 och II: 94,

dels medgivit, att Eders Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att enligt de av Eders Kungl. Maj:t senast föreskrivna grunder bevilja statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av högst 75 lärlingar med utbildningstid från tidpunkt under budgetåret 1928—1929,

dels ock till befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 18,875 kronor.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att såsom bidrag till uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 35,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, såsom bidrag till *uppehållande av den industriella standardiseringsverksamheten* för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 35,000 kronor.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att för verkställande av undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra reservationsanslag av 70,000 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (II: 239), vari hemställts,

dels att riksdagen ville besluta, att i Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 1, tionde huvudtiteln, under punkt 37 omförmält belopp måtte oförändrat utgå med 100,000 kronor, att genom Eders Kungl. Maj:t ställas till Sveriges geologiska undersöknings förfogande på sätt, som i motiveringen till motionen angivits,

dels att ett belopp av 50,000 kronor ställes till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, att efter framställning av Sveriges geologiska undersökning användas till inköp av jordägarandelar i av staten inmutade fyndigheter å enskild mark i de fall, där Eders Kungl. Maj:t finner sådant förvärv vara till fördel för staten.

Riksdagen har funnit att, i likhet med vad som skett sedan ett antal år tillbaka, anslag bör beviljas för verkställande av de arbeten, vartill medel av Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskas.

Vad beträffar storleken av det belopp, som ansetts böra utgå för ändamålet för nästkommande budgetår, har departementschefen på anförda skäl funnit sig böra förorda, att anslagsbeloppet bestämmes till 70,000 kronor. Motionsvis har ifrågasatts, att anslaget sättes till 100,000 kronor eller samma summa, som för innevarande budgetår beviljats.

Härjämte har emellertid ock i förenämnda motion föreslagits, att ett belopp av 50,000 kronor måtte ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande att efter framställning av Sveriges geologiska undersökning användas till inköp av jordägarandelar i av staten inmutade fyndigheter å enskild mark i de fall, där Eders Kungl. Maj:t finner sådant förvärv vara till fördel för staten.

De motiv, motionären anført till stöd för sina förslag, har riksdagen funnit värda beaktande. Vad särskilt angår förslaget om ställande av medel till Eders Kungl. Maj:ts disposition till inköp av jordägarandelar i av staten inmutade fyndigheter å enskild mark, synas riksdagen de för förslaget härutinnan anförda skälen tungt vägande, och har riksdagen sålunda ansett sig böra bevilja medel för ändamålet i fråga. Enligt riksdagens mening synes dock icke ett särskilt anslag för ändamålet böra uppföras å riksstaten, utan torde visst belopp, vars storlek riksdagen anser böra bestämmas till högst 30,000 kronor, inräknas i anslaget för verkställande av undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, att användas i överensstämmelse med vad motionären föreslagit. Detta anslag torde för den skull böra erhålla förändrad benämning och synes lämpligen kunna betecknas: »Undersöknings- och försvarsarbeten, beträffande områden som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade m. m.»

Motionären har, såsom ovan nämnts, föreslagit, att för nu ifrågasvarande ändamål måtte beviljas tillhoppa 150,000 kronor. Riksdagen anser sig emellertid icke kunna anvisa ett så högt belopp, utan synes anslaget böra begränsas till 100,000 kronor. Skulle det för inköp av

jordägarandelar i av staten inmutade fyndigheter å enskild mark avsedda beloppet — helt eller delvis — icke tagas i anspråk, bör enligt riksdagens mening vad som odisponerat återstår få användas för de undersöknings- och försvarsarbeten, varom fråga är.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och ovanberörda motion, II: 239, för *verkställande av undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade m. m.*, å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Ingenjörsvetenskapsakademien.

33:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att för bedrivande av tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för *bedrivande av tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet* för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra reservationsanslag av 100,000 kronor.

34:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) att för utförande genom ingenjörsvetenskapsakademiens försorg av flygtekniska undersökningar å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra anslag av 25,000 kronor.

Vid den prövning, riksdagen ägnat förevarande förslag, har riksdagen ansett det vara ett viktigt statsintresse, att de undersökningar, varom fråga är, fullföljas, och har detta synts riksdagen böra ske på sätt för närvarande är fallet eller genom ingenjörsvetenskapsakademiens försorg. Mot det äskade anslagets storlek har riksdagen ej heller haft något att erinra.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen för utförande genom ingenjörsvetenskapsakademiens försorg av *flygtekniska undersökningar* å riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisat ett extra anslag av 25,000 kronor.

Diverse.

35:o Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) angående anslag till tryckningskostnader kommer riksdagen att i särskild skrivelse anmäla sitt beslut.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42) att höja det ordinarie reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga, nu 30,000 kronor, med 20,000 kronor till 50,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har höjt det ordinarie reservationsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu 30,000 kronor, med 20,000 kronor till 50,000 kronor.

37:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 43) har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1928—1929 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter utan angivet belopp.

Övriga ordinarie anslag.

38:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under tionde huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Riksdagen har i riksstaten för budgetåret 1928—1929 uppfört samtliga de ordinarie anslag under tionde huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 19 maj 1928.

Med undersätlig vördnad.